

HET KONIJNTJE

DOOR

GRETA VOLLEWENS-ZEYLEMAKER

OP een zonnige morgen was Nel op school gekomen met een snoezig, wit konijntje.

„Oh mijnheer, mag het voor één ochtendje hier blijven? 't Is zo schattig en ik wilde 't zo graag aan allemaal laten zien.”

Mijnheer Van der Stroom had geglimlacht. Hij was er zo langzamerhand al aan gewend geraakt. Dorpskinderen waren anders dan stadskinderen. Stadskinderen praatten over de trams en de autobussen, over gesloten overwegen en binken, die de voetbal weer hadden afgepakt.

Dorpskinderen praatten niet zoveel. Ze waren rustiger en bedachtzamer. Ze vertelden van de koe en van de kuikentjes, van de ganzen en de eenden en van het hooi, dat werd binnengehaald. Wonderlijke dingen namen ze mee naar school. Varens en koekoeksbloemen, het eerste speenkruid of een slak met een huis, soms een klein poesje.

Nu Nel een konijntje. De hele klas stond al om haar heen.

„Wat enig zeg, — oh, wat een leuk dier! Laat hem eens lopen. Kijk, hij springt, mijnheer. Oh, waar is ie nou?” Jan van den dokter stond vooraan. Peinzend keek hij naar het kleine konijntje, dat al weer gevangen was.

„Is het jouw konijn?” vroeg hij aan Nel.

„Ja, ik heb het van vader gekregen, voor Kerstmis.”

„Voor Kerstmis?” aarzelde Jan.

„Ja joh, voor Kerstmis,” zei Nel ongeduldig, terwijl ze rood werd.

Wat was die Jan toch dom. Iedereen had een konijn voor Kerstmis. Wat was daar nou voor raars aan.

Moest Jan haar daarvoor nou met zulke grote ogen aankijken?

Jan was weggegaan van de anderen. Hij wilde niet meer naar het konijntje kijken. Hoe kon Nel dat! Ze was er toch echt blij mee en toch vond ze 't gewoon, dat met Kerstmis

„Wat enig zeg - wat 'n leuk dier!”

Schel floot Jan een vals deuntje, terwijl hij zijn plaats opzocht.

„Jan,” klonk de stem van den onderwijzer, „wil jij het bord even voor mij schoonmaken?”

Jan was de bank al weer uit.

Er had iets geklonken in de stem van mijnheer, dat hem tref. Onwillekeurig keek hij hem aan. Daar ontmoette hij een paar vriendelijke ogen. Mijnheer keek ernstig.

Jan lette niet meer op Nel en de anderen. Opeens wist hij: Mijnheer vond het ook naar, net als hij. Hij stond niet alleen tegenover al die anderen.

Om twaalf uur liep Jan buiten zijn wil toch weer met Nel naar huis. 't Gebeurde vaak. Ze woonden dezelfde kant uit.

Nel droeg het konijntje en fluisterde allerlei lieve naampjes.

Jan liep er naast, neus in de wind.

Meisjes waren toch rare wezens. Je kwam er eigenlijk nooit achter, hoe ze waren en hoe ze dachten, dan waren ze zo en een ogenblik later waren ze heel anders.

„Heeft dat beest al een naam?” vroeg Jan.

„Een naam?” hoogop lachte Nel. „Gekke jongen — waarom zou een konijn een naam hebben? 't Is toch geen hond of een kat!”

„Nou, ik vind het heel gewoon, dat een konijntje, dat van jezelf is, een naam heeft.”

„Hoe zou jij hem dan wel noemen, als hij van jou was?” vroeg Nel en ze bleef staan, breed en groot, midden op de weg.

In haar bruine arm hield ze stevig het kleine, witte konijntje.

„Nou,” zei Jan, „bij voorbeeld Witje of Flapoor of Wipneus of Sneltong of Lichtvoet. Noem maar op. Er zijn zoveel namen. Bij jouw konijn past het beste Witje, want het is helemaal wit.”

„Nou,” zei Nel, terwijl haar ogen lachten, „omdat jij dat nu zo aardig vindt, zullen we hem Witje noemen, goed?”

Schalks lachte ze. Jan was verlegen. Meisjes waren gekke wezens, altijd hadden ze wat anders.

„Ik heb ook een konijntje,” zei Jan plotseling, terwijl hij rood werd.

„Jij een konijn?” vroeg Nel verwonderd. „Waar komt dat opeens vandaan? Je hebt daar nooit iets van verteld.”

Jan zweeg. Hij had al spijt, dat hij het gezegd had. Hij sprak nooit met iemand over Langoor. En nu plotseling tegen Nel, die 't vast gek vond.

„Nou,” moedigde Nel aan „— vertel eens op. Hoe heet ie? Hoe lang heb je hem al? Heeft ie een eigen hok? Is ie helemaal van jou alleen of ook van je vader?”

Nu lachte Jan met al zijn tanden bloot.

Van vader stel je voor, dat piep kleine konijntje van zijn vader!

„'t Is geen echt hoor,” zei hij, „'t is maar een namaak konijn.”

„Oh,” deed Nel teleurgesteld. „Wat heb je daar nou aan! Een namaak konijn. Dat heeft mijn kleine zusje ook.”

„Ja, maar niet zo'n klein kinderbeest,” zei Jan verontwaardigd, „Wat dacht je, dat ik daar nog mee speelde? Nee kind, 't is van ivoor. 't Is iets heel zeldzaams.”

Jan wond zich op.

„Mijn oom uit Amerika heeft het jaren geleden voor mij mee gebracht.

Het is klein en toch zacht en heel glad. 't Is een prachtig ding. Zoiets heb jij nog nooit gezien . . ."

Nel werd er stil van.

„Joh,” zei ze, „wat fijn. Neem je 't eens mee?”

„Nou misschien zal ik 't je laten zien vanmiddag, om vier uur.

Maar de anderen hebben er niets mee te maken.”

„Hou je er net zo veel van,” vroeg ze, „net zoveel als ik van Witje?”

Even snoof Jan, dan zei hij hard:

„Meer, want ik zou hem voor geen geld van de wereld kwijt willen. Nu, tot vanmiddag.”

Jan ging het tuinhek al in van zijn huis.

Nel bleef staan, even in gedachten. Dan drukte ze Witje vaster tegen zich aan en holde weg, de achterstraat door, 't Kruispad over, totaan het kleine, witte huisje met het rode dak en het leuke, scheve schuurtje.

's Middags om vier uur treuzelde Nel bij school. Waar bleef Jan nou? Hij had toch gezegd, „vanmiddag om vier uur.”

Ongeduldig sprong ze op en neer, traag zwiepende met haar oude springtouw — tweemaal om haar handen gebonden maakte de bocht te klein, dan maar eenmaal. Even intrekken . . . Rien, tien, twintig keer, lust je een appel of een peer, neuriede ze.

Ankie en Does kwamen al bij haar staan.

„Op wie wacht je? Op Mientje?”

„Kind, ik wacht niet, ik spring,” deed Nel verontwaardigd, terwijl ze even ophield.

De anderen hadden er niets mee te maken, had Jan gezegd. Ze zou maar naar huis gaan, misschien kwam hij nog.

Langzaam springend ging ze de dorpsstraat door, stoep op, stoep af. Hé, waarom kwam Jan nou niet. Ze was zo nieuwsgierig naar het ivoren konijn. Telkens keek ze even om, maar Jan was in geen velden of wegen te zien.

Langzaam ging ze nu maar door, teleurgesteld.

Maar daar op 't Kruispad onder de vlier, stond een jongen. Ha, hij was het! In een wip was ze bij hem.

„Heb je het konijn?”

Jan keek geheimzinnig, terwijl hij een klein doosje uit zijn zak haalde. Nieuwsgierig boog het meisje zich, terwijl de jongen heel voorzichtig het dekseltje van het doosje haalde en de watjes opzij deed.

„Ooooooh,” riep Nel in oprechte bewondering, terwijl ze al begerig naar het doosje greep.

„Afblijven,” zei Jan, „alleen maar kijken. Als 't valt”

Maar een ogenblik later had Nel al 't kleine, fijn besneden diertje in haar hand.

De pientere, zwarte oogjes in het smalle snoetje keken haar guldig aan. Zacht saide ze over het kleine, gladde lijfje, de fijne pootjes, 't olijke staartje. Wat zacht, net zij! Oh, hoe kon dat!

Dan keek ze verbaasd naar Jan, die groot en donker naast haar stond.

„Dat is toch geen jongensspeelgoed,” zei ze uit de grond van haar hart.

„Nee, dat is helemaal geen speelgoed, meisje,” zei hij, terwijl hij haar het doosje afnam, „dat is iets waar je alleen maar naar kijkt.”

„Wat heb je daar nou aan ?” pruilde Nel.

„Een heleboel.”

Samen liepen ze naar Nels huis.

„Ligt hij altijd in dat doosje ?”

„Nee hoor, hij staat op mijn bed.”

„Op je bed ?”

„Nou ja, ik heb een opklapbed, dat is een bed, dat je overdag tegen de muur klappt. Daar boven is een plank met boeken en bloemen en rommel en daar staat hij middenin.”

„In die rommel ?”

„Precies.”

Nel zei niet veel. Ze durfde niet te vragen : Jan geef mij dat konijn. Jan zou het zeker niet geven. Hij was er gek op, dat was duidelijk te merken. Niks voor een jongen anders.

Maar Jan was zelf ook geen gewone jongen. Hij was heel anders dan de andere jongens op school. Hij wist meer, veel meer.

„Heb je 't al lang ?”

„Al zeven jaar,” vertelde Jan.

„En nou ben je twaalf, dus met je vijfde jaar heb je 't gekregen ?”

„Precies !”

Ze waren nu bij het huisje van Nel.

„Ga je nog even mee naar Witje kijken ?”

Maar nu had Jan haast.

„Nee zeg, ik moet direct naar huis, vader had nog een boodschap.”

En weg was Jan al, alsof hij bang was dat ze verder aan zou dringen. Even bleef Nel staan. Een gekke jongen die Jan, maar toch een aardige jongen.

En wat een fijn konijntje !

„Dat kunnen ze je nooit afnemen,” hoorde ze onwillekeurig Jans woorden.

Die avond lag Jan langer wakker dan gewoonlijk. Kwam het doordat de gordijnen niet helemaal dichtgetrokken waren en de maan vol en helder naar binnen keek ?

Langoor op 't bed zag hij duidelijk. De pientere oogjes keken naar hem. 't Was alsof het smalle snoetje zich naar hem toeboog.

„Dat was nou Nel” zei Jan, alsof hij tegen zijn besten vriend sprak.

„Een aardig kind,” knikte Langoor. „Alleen waren haar handen hard en ruw.”

„Daar kan zij niets aan doen,” zei Jan. „Haar vader is boerenknecht en ze moet vaak helpen met het werk. Zij heeft ook een konijn.”

„Zo,” zei Langoor zonder enig interesse.

„Ja, maar een levend konijn,” wond Jan zich op. „Een konijn voor Kerstnis.”

Langoor trok zijn neus op.

„Bah,” zei hij en keek voornaam.

„Ja, jij kunt gemakkelijk bah zeggen, meneer,” vond Jan, „maar Nel weet niet beter, die kent geen andere konijnen die waardiger zijn.”

„Ze heeft mij toch gezien,” zei Langoor met een trots gebaar.

„Dat is waar,” lachte Jan, „en ik ben bang, dat ze jou nooit meer zal vergeten.”

„Natuurlijk niet”, vond Langoor, „hoe zou ze dat kunnen.”
Met een glimlach viel Jan in slaap.
De maan lachte ook en kroop een eindje verder aan de hemel.
„Wat heb je toch een gekke, grote jongens,” dacht hij wijs. „Die moeten nodig wat van de meisjes zeggen!”

Kerstmis naderde.
In het dorp werden alle stoepen en hekjes en ramen extra geschuurd.
De winterzon blonk in de ruiten.
Uit de bakkerswinkels kwam een zoete geur.
De kinderen sleepten dennebomen uit het bos en begonnen ze binnenshuis te versieren met vergulde denneappels en zilveren sterren, geknipt van papier.
't Was vakantie en Jan, die een paar neefjes en nichtjes te logeren had, was er ook op uit getrokken. Met zijn allen hadden ze een grote denneboom naar huis gesleept. Rood en warm puften ze een tijdje uit op 't Kruispad.
Een meisje naderde.

Armelijk, op haar zwarte klompjes kwam ze naderbij, de handen rood en gezwollen van de kou, zonder beschutting. Een zware boodschappentas hing aan haar arm.

Jan herkende Nel.
Vreemd, nooit had hij gezien dat ze arm was, zoals nu.
Kwam dat doordat Tini en Wil er bij waren in hun leuke, blauwe jasjes met de hoge kraagjes en de vrolijke geruite hoedjes. Nee, dacht Jan. 't Waren niet Nel's kleren, 't was Nel zelf.
Zielig keek ze en ze zag bleek, heel bleek of ze ziek geweest was. Raar keek ze uit haar ogen. Ze leek helemaal niet op de vrolijke Nel van anders.

Even talmde ze met de volle tas bij de anderen, durfde toch weer om die vreemden, niet nader te komen. Maar Jan riep al vrolijk:

„Hebben we geen grote, Nel? Kom je morgen ook eens kijken, als we hem klaar hebben?”

Nel's gezichtje klaarde op. Ze kwam wat dichterbij.

„Waar hebben jullie die vandsan?” vroeg ze.

„Bij Spaans gehaald, achter de oude schuur.” Dan zonder overgang fluisterde Jan: „Is er wat?”

Een zware boodschappentas hing aan haar arm.

Nel keek over haar schouder, weg van de anderen . . .
„Vader heeft Witje verkocht,” fluisterde ze dan „en”
Maar verder kwam ze niet. Ze had de tas onder haar arm genomen en zette het op een lopen.
Jan, die door de drukte in huis de hele Nel en Witje vergeten had stond even heel stil. En hij zag Nel die zomer, toen ze Witje gekregen had. Hij hoorde haar stem : „Voor Kerstmis natuurlijk, joh !”
„Bah,” zei Jan, „gaan jullie mee, jongens ?”

In het doktershuis was het een vrolijke boel. Drukke kinderstemmen praatten en lachten door elkaar heen. De boom stond en was al helemaal versierd.

't Was de avond voor Kerstmis en de grote, witte kaarsen mochten even aan. De gordijnen waren nog open en de maan stond groot aan de hemel. De maan keek naar binnen en glimlachte.

Vader ontstak de kaarsen, voorzichtig, om geen takje te raken.

Jan stond bij hem. Hij was de hele dag al stil.

Hij kon het kleine meisje niet vergeten, met het verdrietige gezichtje. Nel had geen kerstboom, wist hij. Nel had niets, geen gezellig huis en geen vriendjes, geen vader die een kerstverhaal vertelde.

Ieder gaf, zei vader altijd, met Kerstmis het liefste en het beste wat hij had aan anderen.

Van Nel hadden ze het liefste genomen

Als Nel hier eens kwam, dacht hij, hier bij de mooie boom, als vader vertelde. Zou hij 't vragen ? Vader en moeder vonden het vast goed. Maar nee, ze zou 't misschien niet eens prettig vinden, bij al die vreemde kinderen. Ze was laatst ook al zo vreemd buiten, toen de anderen er bij waren. Nee, wist Jan, dat helpt Nel niet. Hij moest iets anders bedenken. Hij wist wel wat

Met een ruk richtte hij zich op en ging naar de anderen.

Nee, dat niet, dacht hij, dat kan ik niet. 't Liefste wat je hebt, zei vader altijd.

„Wil pas op,” zei Jan met een te hoge stem, „je vliegt dadelijk in brand.”

„Joh, ik sta een kilometer van de boom af. Je droomt.”

Moeder zette zich aan de piano.

„Stille nacht,” klonk 't door de grote, ruime zitkamer.

't Was weer Kerstmis. De kaarsen brandden, het dennenhout geurde in de grote, open haard. Kinderstemmen zongen. Door het grote raam keek de maan naar binnen.

Tussen het flakkerende kaarslicht zocht hij een donker jongenshoofd. Ernstig keek de maan in twee peinzende jongensogen.

't Is moeilijk jongen, heel moeilijk. Maar 't is Kerstmis, zie je. Eigenlijk is dit het eerste werkelijke Kerstfeest voor jou. Voor het eerst wordt er iets van jou verlangd.”

Even nog talmde de maan en overglansde al die jonge hoofden, dan gleed ze verder. Een stevige jongenshand kneep in een harde stoelleuning.

In het kleine huisje van Nel van Horst was het Kerstmis.

De keukenkachel snorde. Een grote pan soep stond geurend op het vuur, de appelkoeken waren gebakken.

Moeder was boos geweest . . .

Nel, in de nieuwe boezelaar met bonte steekjes, liep bedrijvig rond en zette alle stoelen rond de wit geschuurde tafel.

Hier Miepje, daar Keesje, daar Henk. Moeder vlak bij het vuur. Daar tegenover vader.

Het kleine gezicht stond ernstig.

Die ochtend had moeder haar twee boezelaars gegeven. Ze had ze bijna niet willen aanpakken. Hoe kwam ze toch zo raar. Zo was ze nooit geweest. Maar ze had gezegd, dat ze nooit meer een konijntje wilde hebben voor Kerstmis, nooit meer!

Moeder was boos geweest en had gezegd, dat ze een ontevreden kind was. Ze kreeg nog wel twee nieuwe boezelaars tegelijk! Vader had haar over 't haar ge-

streken. Vader had het wel begrepen.

„Ik zal er aan denken kind,” had hij gezegd. Dat was fijn geweest, maar nu Nel hier zo rond liep in het propere huisje met de zoete koekenlucht en de winterzon rood achter de ruiten, werd ze toch weer vrolijk. Ze begon te neuriën en ze hoorde het kloppen niet op het raam.

Ze schrok toen de klink van de deur open ging en Jan van den dokter binnenstapte, een hengselmand aan de arm.

Even verlegen bleef hij staan toen hij Nel zag.

„Hier is wat,” zei hij onhandig, „voor Kerstmis.”

Uit het kamertje en de schuur kwamen plotseling stemmen en een ogenblik later was het keukentje vol lawaai.

Op de tafel lagen een cake en appels en noten en manderijnen. De tafel was te klein.

„Wat ruikt het hier toch lekker,” zei Jan.

„Hou je van appelkoeken,” vroeg Nel's moeder.

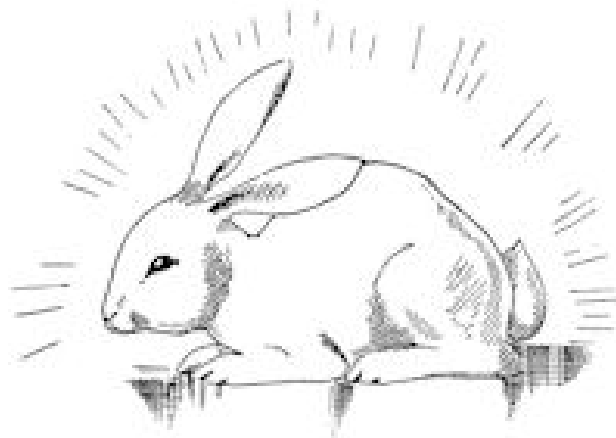
„Nou en of,” snoof Jan.

„Schuif dan bij, we gaan net eten.”

En zo gebeurde het dat Jan een ogenblik later naast Nel aan de glad geschuurde tafel zat met een groot bord dampende soep voor zich en dat hij evenals de anderen met ongeduld het ogenblik verwachtte dat de appelkoeken op tafel zouden komen.

Toen na het gezellige maal de kinderen aan het noten kraken waren zocht een jongenshand in zijn buisje naar een klein doosje.

Een ogenblik later gleed het heel stil onder tafel in een meisjeshand.
„Voor jou,” zei hij zacht, „Een nieuw Witje. Maar zorg er goed voor.”
Een ondeelbaar ogenblik zat Nel sprakeloos. Ze kende dat doosje van binnen en van buiten.
Het was niet te geloven, dat Jan haar dat gaf. Ze kon niets zeggen. Maar warm keek ze Jan aan.
Ze had nu het mooiste en het liefste wat Jan had en dat hij voor geen geld zou willen missen. Dat had hij aan haar gegeven, omdat ze verdriet had. Dat was nog fijner, nog veel fijner, dan het mooie cadeautje zelf.
En zo gebeurde het, tot grote verbazing van de anderen, dat Nel opsprong en aan Jan twee klinkende zoenen gaf op elke wang één.
En Jan vond voor de zoveelste maal, dat meisjes rare wezens waren.

KERSTMIS IN 'T BOS

Er lijkt wel een wonder gebeurd in het bos:
Daar staat in z'n eentje en zo maar op 't mos
Een kerstboom vol kaarsjes te stralen.
Een haas komt voorbij, ziet toevallig hem staan
En is als de wind toen het bos ingegaan,
Om de andere hazen te halen.

't Kaboutertje nu dat het boompje ontstak
Klom vlug in een boom en heeft van zijn tak,
Naar de angstige hazen gekeken.
Dan waarschuwt hij luid: „Kom, wees niet bevreesd,
't Is Vrede op aarde en overal feest,
Daarvan is het boompje het teken!”

D. A. Cr.-S.